

18.5.2015 **Zagreb moj grad**

Stranica/Termin 76

Naslov: Dek iz Mišinskijeve ulice

Autor: Biba Salata

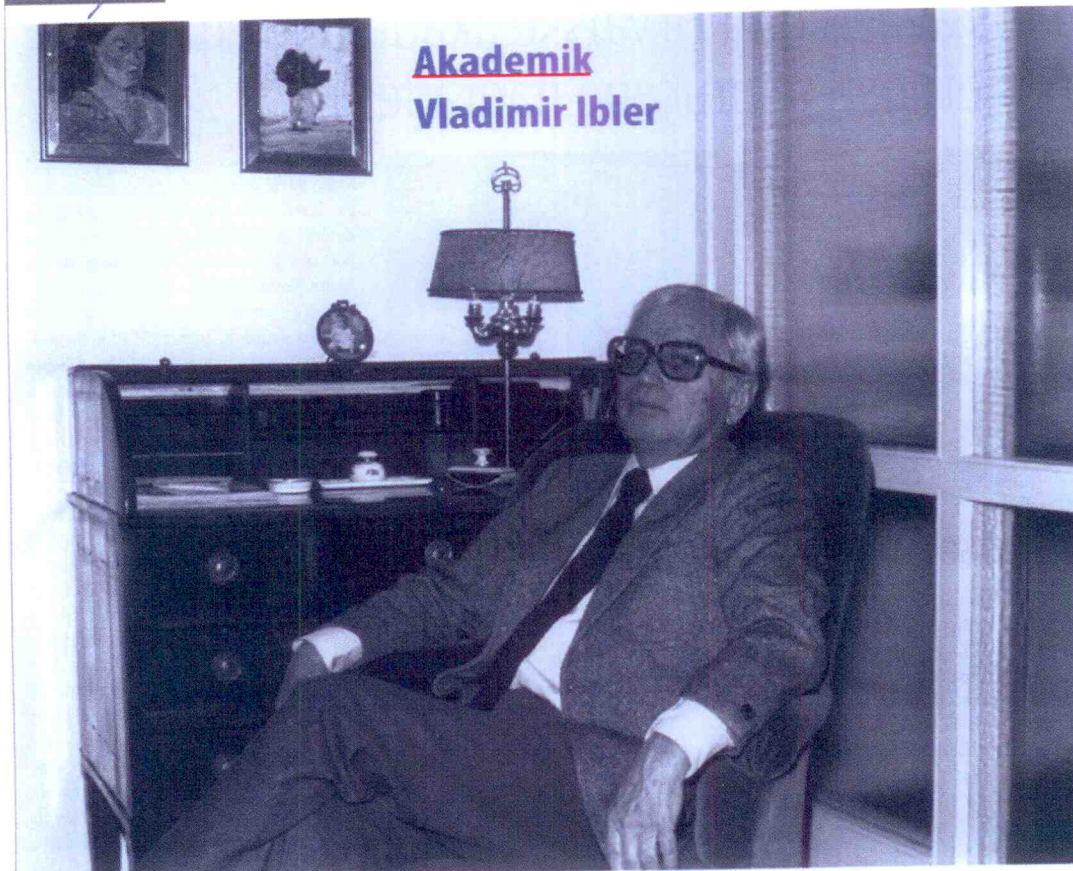
Rubrika/Emisija: /

Žanr: intervju

Površina/Trajanje: 3.789,65

Naklada:

Ključne riječi: HAZU, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Akademik

Intervju*Dek* iz Mošinskijeve ulice

Biti Zagrepčanin nije pravna kategorija, ne postoji Zagrepčanin po pravu; netko 'ko nije rođen u Zagrebu, može se smatrati pravim Zagrepčaninom po svojoj aktivnosti, odnosu prema gradu.

U spomen na akademika Vladimira Iblera prenosimo intervju koji smo objavili u 36. broju našeg časopisa, 2011. godine.

Razgovarala: **Biba Salata**
foto: iz obiteljskog albuma

Akademik Vladimir Ibler umirovljeni je redovni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, redoviti član Razreda za društvene znosti HAZU-a, cijenjeni stručnjak za međunarodno pravo. Rođeni Zagrepčanin, s navršениh 98 godina života neiscrpna

je riznica sjećanja na stari Zagreb, ljude i događaje koji su obilježili nekoliko državnopravnih sustava, dva svjetska rata, znanost, kulturu i društveni život tijekom posljednjih gotovo stotinu godina. Podijelio je s nama svoje osobno životno iskustvo i mudrost.

□ Kako ste dobili nadimak Dek? Mnogi misle da vam je to ime!

- Ranih 20-ih godina moj četiri godine mladi brat, liječnik, i ja živjeli smo u ku-

či u Mošinskijevoj ulici, današnjoj Nazorovoj, i tamo smo se mi, deca, igrali. Kad idete ravno po Nazorovoj, dodete na nagli, grubi zaokret, što se u zagrebačkom žargonu zove *harnadl*; u produžetku je danas Zamenhofova ulica - izdignuta između dva brega, gdje je prije bilo igralište djece iz Mošinskijeve. Igrali smo se Karla Maya, divljeg Zapada, Winnetoua. Nisam bio ni najveći ni najstariji, pa nisam mogao dobiti ime po junacima iz tih priča, nego su me nazvali po nekom anglosaksonskom junaku, ne sjećam se iz koje priče...

Iz Zagreba smo odeslili 1927. u Zemun. Dakle, tih godina živim u Zemunu idem u gimnaziju, Beogradu počinjem studirati, zaboravim da se zovem Đek. U Zagreb smo se vratili 1934. i jednog dana, meni netko opet viče: *Đek!* I dan-danas, primjerice, moje susjede misle da se tako zovem.

□ Rodeni ste u Mošinskijevoj?

- Rođen sam 25. lipnja 1913. i imam rođendan skupa s Republikom Slovenijom i Republikom Hrvatskom, ali ne iste godine, ha, ha!

Nisam rođen u kući u Mošinskijevoj; rođen sam u rođilištu koje je tada bilo u neuglednoj kući na južnoj strani Ilice, to je ona siva, velika i negostoljubiva kuća na broju 87, kad god prođem pokraj nje, pomislim kak je to tužna kuća! Mama mi je pričala kak je po nju došla Prva pomoć - čudna žuta kola s konjima. Naime, u to su vrijeme vladale dvije suprotne mode: prva je tražila da se ljudi rađaju u ustanovi za rađanje, a druga da se rađaju doma, kak se rodio moj brat. Sjećam se gužve u kući, morala je doći babica..., a ja sam te 1917. prvi put ugledao more jer me tata odveo u Rijeku, u hotel Jadran na Pećinama, da doma ne smetamo.

□ Čega se iz prijeratnog Zagreba rado sjećate?

- Volim Zagreb i s interesom pratim njegov razvoj. Neke promjene me naravno, ne vesele. Sjećam se Gospodarićevog kupališta i atmosfere koja je tamo vladala, 20-tih godina, ali i nešto kasnije. Zadnji put sam bio u ljeto 1943., dakako, ne u ugodnom raspoloženju. Sjećam se veslanja uzvodno (1934.-1939.) i svjestan

Sjećam se obiteljskih ručkova, ali nikako se ne mogu sjetiti večera, pa ni' vrag da nismo večerali?

sam toga da se više nikada neću baciti u "srebropjenu" Savu, koja to više nije. Ponekad odšćem do starog kolnog mosta ispod kojeg je bio usidren *flos* Gospodarićevog kupališta s bazenom za djecu i neplivače.

Pomirio sam se s činjenicom da je spomenik banu Jelačiću promijenio položaj za 180 građi, cijelu polovicu kruga, ali još uvijek neki sastanak dogovorim "pod repom". Pomalo se starački čudim da nema kavane Korzo, a niti kavane na uglu Ilice i Medulićeve, na putu kojim sam godinama prolazio u pučku i srednju školu. Kavane su bile sastavni dio Zagreba, dokaz jednog vremena. Donekle me

tješi da na uglu Ilice i Kačićeve još stoji apoteka koje se sjećam iz predškolskih dana (a u školu sam krenuo u jesen 1920.). Postoje ipak neke konstante u gradu.

Sjećam se sprovoda Zrinskog i Frankopana, 1919., imao sam šest godina. Nakon Prvog svjetskog rata u novu smo kraljevinu smjeli dovesti njihove ostatke koji su ležali na groblju u Wiener Neustadtu. Sjećam se procesija na Tijelovo, kad su dolazili kralj i kraljica. Sjećam se da smo se rodlali niz breg u Tuškancu.

Volio sam kao dijete ići na Sljeme, a tu ljubav su mi usadili bračni par Demelius koji su živjeli u našoj kući; Oskar je bio u Zagrebu predstavnik svih njemačkih nakladnika koji su se bavili medicinom i veterinom, imao je knjižaru u Ilici, prijateljevao s liječnicima i veterinarima. On i tante (tak smo zvali svaku tetu), Elze išli su svake nedjelje na Sljeme i mene su vodili. Imali su dva cucka, Lorda i Sendu, koje sam jako volio. Ljudi su bili veseljaci, obukli su me u malog Tirolca, po meni su pomitali sve što treba, šesir s perom.

Djetinjstvo provodim u Zagrebu, idem u pučku školu u Medulićevoj ulici, lijepa austrougarska građevina. Škola se nazivala Vježbaona jer je surađivala s učiteljskom preparandijom i studenti su dolazili promatrati našu nastavu. I tu počinje moje prijateljstvo s Milkom Lonom Gavelom.

□ Kakav je bio Vaš život u Beogradu?

- Iz Zemuna smo se 1932., kad sam maturirao, preselili u Beograd. Tata je uzeo stan u najmodernijoj kući *palati Anker* u najstrožem centru, ulica se tada zvala Dečanska. Budući da smo trebali čekati da se stan završi, a moja mama je imala šest sestara - ja sam otišao k teti u Budimpeštu, a moj brat k drugoj teti u Beč. Nakon dva mjeseca postalo mi je dosadno, pa sam se zamijenio s bratom, otišao sam u Beč, a on je došao u Budimpeštu. Nakon četiri mjeseca smo se konačno uselili.

Sjećam se i prvog leta avionom. Bila je kasna jesen 1933. i bio sam student prava u Beogradu, bila je to moja prva godina

na fakultetu. Položio sam sve ispite jer sam bio ambiciozan, nisam bio štreber, ali me studij zanimao. I doma sam rekao da me treba nagraditi avionskom kartom za Zagreb! Mama me otpratila na bežanski aerodrom. Na livadi je bio avion francuske firme Potez, a firma se zvala Putnik d.o.o., imali su dva aviona i vozili su Beograd - Zagreb. Za putnike je bilo pet mjesta, i dva člana posade. U avionu smo putovali samo ja, koji sam platio kartu, i rezervni avijatičar koji je platio pola karte. Sjećam se da mi je bilo jako zlo i ne znam koliko sam vrećica napunio, a letu nikad kraja. Sletili smo na Borongaj i mali autobus nas je odveo pred Gradsku štedionicu na Jelačićev plac. Do sada nisam nikoga upoznao tko bi imao stariji datum letenja od mene. Proveo sam tada ferije u Zagrebu i vratio se natrag u Beograd.

Sjećam se obiteljskih ručkova..., ali nikako se ne mogu sjetiti večera, pa ni vrag da nismo večerali?!

E, otkrio sam što je bilo... dva moja prijatelja, Valentin Sudec, sin zagorskog seljaka i Gojko Sagadin, Slovenac; oni su išli zajedno u školu i na fakultet gdje sam ih ja upoznao. Slovenac je bio iz imućne familije, otac mu je bio predsjednik Državnog savjeta (najvišeg državnog suda u upravi, danas je to Visoki upravni sud), a Valentin je bio siromak iz sela Oštrice kod Novog Marofa. Ne mogu se sjetiti obiteljskih večera, jer u te dvije godine druženja s njima nikada nisam večeral doma! Živjeli smo intenzivno, a bili smo i ambiciozni. Zanimalo nas je pravo i politika. To je bilo prijepodne, a popodne smo radili kaj smo hteli. Gotovo svaku večer smo bili ili u operi ili drami ili u kinu, nikada nisam bil doma, a naša je večera bila kako kažu: *roštilj radi* i za to nam je trebalo samo par dinara. Bio je to lijepi život.

Moja su prijatelji dobro pjevali i bili su u Akademskom pjevačkom društvu "Miloš Obilić". Kako bismo bili zajedno, rekli su da moram i ja pjevati, a ja nisam znao pjevati. I sad na scenu stupa Lovro Matačić, to je godina 1932.-33.-34., već je dirigent u usponu, angažiran u beogradskoj operi i u tom pjevačkom društvu. Bio je zgodan fakin. I ja dodem k njemu na audiciju i bio sam primljen. S pjevačkim društvom sam bio u Sofiji, vidio sam Bugarsku prije rata.

□ U Zagreb ste se vratili na trećoj godini studija prava?

- U Zagreb se vraćam 1934. Iesen

je, početak godine, imam četiri semestra i pravo na upis u peti, to je treća godina. Velika je promjena, drugačiji sustav. Jednog dana hodam po zgradi fakulteta i vidim na vratima natpis "Seminar iz međunarodnog javnog prava", unutra sjedi mladi Andrassy (otac i sin bili su profesori, otac je bio profesor Rimskog prava), udem i tu počinje moje bavljenje međunarodnim pravom.

Kako sam još u Zemunu počeo veslati u klubu Galeb (čak sam i pobijedio na jednom natjecanju u četvercu s kormilarom), razmišljam u koji ću se klub upisati u Zagrebu. Bilo ih je nekoliko; HVK – Hrvatski veslački klub, pa Gusar, zatim Uskok, u koji sam se upisao.

□ Kako je počeo Vaš profesionalni, odvjetnički život?

- Jednoga dana meni postane jasno da ću za koji tjedan diplomirati (diplomirao

Imao sam beskrajnu sreću jer sam došao na predmet koji mi je najbolje odgovarao: međunarodno javno pravo

sam 1937.). U to mi je vrijeme bio blizak kolega iz Mostara. Slobodana Tambić duhovit, zgodan, orijentalan tip; pomagao mi je u pripremi ispita iz rimskog prava jer se tomu u beogradskom sistemu studija najmanje davalo važnosti. Sjećam se njegovog prvog susreta s mojom mamom, tada smo stanovali u Masarykovej: mama je ušla u sobu i donijela nam crnu kavu. Na odlasku je Tambić rekao mojoj mami: *Gospodo, ne valja Vam kafa! Od sada ću ja kuhati kafu kad dodem.*

Da sam smio reći što bih htio biti, rekao bih da želim odmah ostati na fakultetu. Ali, to se nije moglo u ono vrijeme. Onda je moj prijatelj predložio istraživanje eliminacijom: što nikada ne bih želio biti, što neću? *Neću da imam šefa*, rekao sam, pa smo se nasmijali. *Neću uredovno vrijeme.* Itd. Bili smo jako prepotentni. Takve profesije zapravo nema, barem ne u početku.

I tako sam krenuo u advokaturu. Imao sam pritom u vidu jednu dobru zagre-

bačku židovsku kancelariju, međutim, tu sam imao peh, oni su par dana prije nego što sam došao nekoga drugog uzeli. No, rekli su mi: *Doktor Vladimir Korsky iz dobrostojeće i imućne obitelji, bio je naš pripravnik, prije koju godinu dana otvorio je svoju kancelariju, pitajte njega!* Nisam ga poznao, to je bila poznata osječka židovska familija, ali sam otišao k njemu i bio primljen, očito smo si odgovarali, i tako sam postao advokatski pripravnik u kancelariji doktora Vladimira Korskyja. To je bilo zgodno. Ostao sam tamo cijelu '37., '38. i '39.

Jednoga dana u kancelariji kraj Korskyja stoji lijep dečko – Vladimir Velebit i Korsky kaže: *Evo, Velebit će biti drugi moj pripravnik.* Bio je jako ugodan kolega i ostali smo u trajnom prijateljstvu.

□ Ispričajte nam neku zgodu s početka advokatske prakse!

- Imao sam slučaj u kojem sam se prvi put susreo s onim što se zove *lumpenproletarijat*. Neka žena, prostitutka. Udala se, muž pijanac, sada su posvađani i rastaju se. Vodio sam proces protiv njezinog muža. U jednom je trenutku bila riječ o tome kako je žena doznala da se dijeli mlijeko za dijete, dakle socijalna pomoć, i poslala muža po mlijeko, on je otišao i popio mlijeko. Toliko sam puta suca zagnjavio s tim mlijekom! No, jednog dana Korsky kaže da Velebit sutra ode na raspravu, a ja ostanem nešto obaviti u kancelariji. Jedva sam čekao da čujem kako je bilo, a Velebit kaže: *Pa niš', pet minuta i sve je gotovo! Kak' gotovo?* - pitam. *Ma znaš, ona više nije naša stranka. Muž je htio nešto što se zapravo vrlo rijetko dešava – da sud njemu dodijeli malo dijete.* Uzrujao sam se jer sam bio protiv toga da se dijete dodijeli ocu, a Velebit mi kaže: *Nemoj se niš' uzrujavati, djetetu bu' jednako loše je li kod mame ili kod tate.* To je tako bilo točno. Poslije advokatske kancelarije, 39. počinjem raditi u Industrijskoj komori, čiji predsjednik je bio Vladimir Arko koji je išao u školu s mojim tatom i on me uzeo u komoru, gdje sam radio do 1947. i bio jedan od tajnika.

□ Kada ste upoznali svoju suprugu?

- Prije rata sam se družio s Lonom Gavellom, inženjerom Miroslavom Čabrianom i Vladimirom V. Dudukovićem, bili smo takoreći nerazdruživi. Ovo je fotografija iz tog vremena: hodamo Zrinjevcem prema Esplanadi, gdje smo pro-

Bio je ožujak, pred Tomislavcem na ligeštulu ležale su zamotane u deke dvije djevojke; jedna je postala moja žena

vodili dosta vremena po ljeti na terasi, a po zimi u kavani. Gavella je mladi liječnik, i kad je počeo rat pao je u zarobljeništvo. Vraća se u jesen '41. u Zagreb, bolestan. Dobio je tuberkulozu. I onda, siromah, postaje i liječnik i pacijent: na Sljemenu, na Brestovcu specijalizira tuberkulozu, od koje i sam boluje. Umire u rujnu '46.

Dakle, jednoga dana bio sam kod Lone na Brestovcu. Bila je nedjelja. Izašao sam iz njegove barake, a kako sam uvijek volio hodati, nastavio sam od Brestovca prema Tomislavovom domu. Sjećam se, bio je ožujak i pred Tomislavcem na ligeštulu ležale su zamotane u deke dvije djevojke. Jedna je bila moja prijateljica Vera Batušić, a druga je bila moja žena, tu smo se upoznali i počeli se vidati. Oženili smo se 1947.

Milko Lono Gavella bio je moj veliki prijatelj još iz djetinjstva, išli smo zajedno u pučku školu, zatim se on upisao u Klasičnu, a ja u Realnu gimnaziju. Njegov

otac bio je veliki Branko Gavella. Kao studenti provodili smo puno vremena zajedno; iako je on studirao medicinu a ja pravo, imali smo puno zajedničkih tema. Išli smo često u kazalište, čak me vodio na kazališne probe njegova oca. Na žalost, prerano sam ga izgubio, ali sam se nastavio družiti s njegovom sestrom Nanon Gavella Batušić, majkom Nikole Batušića.

□ Kada ste počeli raditi na Pravnom fakultetu?

- Diplomirao sam '37. Došla je '45. i socijalistički sistem ne trpi ustanove kao što je buržoaska komora. I ostajem bez posla. No, to sam vidio kao otvoreni put na Sveučilište. Imao sam beskrajnu sreću jer sam došao na predmet koji mi je najbolje odgovarao: međunarodno javno pravo. I odgudio sam sve, do zakonom dopuštenog, tj. do navršanih 70. godine života - a to je bilo 1983. Došao sam na Pravni fakultet kao asistent, iako nisam više bio mlad, iza sebe sam imao više

od deset godina službe; prvo sam bio asistent, pa docent, pa profesor. Bio sam na katedri mladog Andrassyja koji je stvarno bio jedan dentlmen.

❑ Jeste li sudjelovali u vanjskoj politici nove hrvatske države?

- Kad je došla 1991., za nas strašno važna godina, i nastala nova država, radio sam, pomagao Ministarstvu vanjskih poslova, koje se tek stvaralo. Držao sam neke tečajeve prvim ambasadorima, i tako dalje. U znak zahvalnosti, par godina kasnije, rekli su mi: *Dajte nam sve što ste objavili, kaj' nije u formi knjige nego u raznim periodicima razasuto, pa ćemo od te hrpe uzeti jednu polovicu, po našem izboru i to ćemo strpati u knjigu!* I tako je, eto, nastala ova moja knjiga, ima izazovni naslov "Koliko vrijedi međunarodno pravo".

❑ Jeste li pomagali u pregovorima oko granice?

- Sudjelovao sam u pregovorima između Slovenije i Hrvatske o granici na moru, koja još uvijek nije povučena. Zašto? Jer se nismo mogli složiti i nije se spor uspio završiti diplomatskim sredstvima. Sadašnje stanje je u tome da su Hrvatska i Slovenija potpisale ugovor kojim se rješenje više ne traži u pregovorima nego se povjerava jednom *ad hoc* sudskom tijelu.

❑ Smatrate da postoji dobna granica do koje se može biti aktivan u struci?

- Ne može stogodišnjak biti član jednog tijela! Ja samo još mogu pisati i nešto objaviti.

Recimo, srušeni su Bourboni 1830. u Francuskoj i došli su Orleansi, promijenio se poredak. Francuska je morala poslati u London novog ambasadora i poslali su iskusnog, važnog čovjeka Talleyranda. To su Englezi ocijenili kao vrijeđanje jer je bil' prestar, a imao je sedamdeset godina. Kad je Andrassy, moj prethodnik, navršio sedamdeset i morao ići u penziju, rekao mi je: *Slušaj, ja sad više nikom' ne smem*

reć' kak' sam star jer ne smem reć' da imam sedamdeset godina jer to nije istina. Ja sam imao jučer sedamdeset godina. Danas nemam. Danas moram reći samo u kojoj sam godini. A znate u kojoj sam ja? Devedesetdevetoj. Da. Pa to je ono, Vi "mučite" sad jednog starca!

❑ Dobro pamтите nekadašnja imena zagrebačkih ulica!

- U mom je životu važnu ulogu imao dr. Emilio Palua, vrlo interesantan čovjek, strašne memorije; on i Jurica Andrassy bili su riznica znanja. Trenirali smo znanje i memoriju, kak se koja ulica zvala. Jednom sam ga pitao, zna li kak se prije zvala ona mala, kratka ulica između Opatičke i Markova trga – Ulica 29. listopada 1918. Nije se mogao sjetiti. Prolazili su dani i jedne noći, oko 3-4 sata, spavam o moja žena i ja, zvući telefon. Zove Palua: *Sjetio sam se, zvala se Sabor-ska ulica! Laku noć!* Moja žena, koju je zbudil i sva furiozna mi je rekla: *Kakve ti to prijatelje imaš, ako telefon zvoni u ovo doba, to ne može biti dobra vijest, kak nas može ovako prestrašiti?!* Branio sam Paluu i rekao: *Pa možda se prestrašil da opet ne zaboravi!*

❑ Tko su pravi Zagrepčani?

- Ja sam pravi Zagrepčanin. Jedanput smo u nekom društvu razgovarali o tome koga se ima smatrat' Zagrepčanom. Hajde da vidimo gdje su ti rođeni roditelji i gdje su ti rođeni oba para – baka i djed! I moji roditelji, i jedan djed i baka i drugi djed i baka, svi su pokopani na Mirogoju. Prema tome, to znači da sam valjda Zagrepčanin, a i rođen sam u Zagrebu, u ružnoj zgradi u Ilici, što mi je malo krivo.

Ali mislim da biti Zagrepčanin nije pravna kategorija, to nema definicije. Ne postoji Zagrepčanin po pravu. Netko 'ko apsolutno nije rođen u Zagrebu, može se smatrati pravim Zagrepčaninom po svojoj aktivnosti, po svojoj ulozi, po svom odnosu prema Zagrebu. Ako neki gradonačelnik (ja ne znam jel' Mošinski rođen u Zagrebu, mislim da nije), ako je svoj život posvetio gradu i tu živi, mora ga se smatrati Zagrepčaninom. Ja volim svoj grad, interesira me sve što je vezano uz njega, a posebno da li se vodi briga i čuva tradicija, čuvaju zgrade, spomenici, izgled grada. Zato i volim i rado čitam vaš časopis i smatram da je takav list potreban ne samo Zagrebu, da se ne zaboravi njegova povijest, kultura, tradicija i osobe koje su nešto napravile za taj grad.

Spremam se ponovno hodati po Sljemenu, samo moram naći strpljivog partnera

❑ Dakle, Zagrepčanin se postaje prema zaslugama?

- Kad bi Zagrepčanin imao nekakva drukčija prava nego onaj koji nije, takav se propis nikome ne bi svidao. To je *via facti*, ne?

Evo jednog primjera: Imao sam prijatelja s kojim sam učio neko vrijeme, Mostarca. On je bio u Zagrebu, ali ga Zagreb totalno nije interesirao. Imao je svoju sobu, podstanarsku, negdje na Prilazu, išao je iz nje vrlo blizu na Pravni fakultet, volio je kartat', pjevao je u jednom zagrebačkom pjevačkom društvu i to je sve što je on sa Zagrebom imao. Nije bio na Sljemenu, ne pozna' Gornji grad, ne da mu se gore ići, ne zanima ga. Teško je reći da je on Zagrepčanin.

❑ Voljeli ste ići na Sljeme, idete li još?

- Otkad je umro moj prijatelj i kolega Tonko Mladineo s kojim sam redovito išao na Sljeme, više nisam bio pješice na Sljemenu. Sada koristim priliku kad me neki dobrotvor iz mlade generacije odveze autom. Ali spremam se ponovno hodati po Sljemenu, samo moram naći strpljivog partnera!

❑ Razmišljate li o smrti?

- Gledate jednoga starca koji čeka da bude otpeljan na Mirogoj, konačno. Bilo bi vrijeme. Svi se čude. Sretнем jednom dobrog prijatelja Velimira Filipovića, sina profesora čiste filozofije Vladimira Filipovića, koji je kod nas bio profesor pomorskog prava. Idemo jedan prema drugome i on viče: *Boga ti tvoga, pa kad ti konačno kaniš odapeti, pa dokle ćeš se ti vući po tom svijetu, kad buš već jedanput umro?!* Onda ja velim njemu: *Pa dobro, ja ne umirem. Kaj ti zapravo hoćeš od mene? Kaj ti hoćeš da ja samoubistvo izvršim?!* Onda on kaže: *Ne, ti nisi mene dobro slušao. Ja sam tebi rekao: pa kad ti konačno kaniš odapeti. Jel ti znaš da jedan dentlmen nikad ne živi tak dugo? A ja pretpostavljam da si ti dentlmen, ali ne, ako ti nisi den-*

Ne može stogodišnjak biti član jednog tijela! Ja samo još mogu pisati i nešto objaviti

tlmen, onda možeš živjeti kak dugo hoćeš.

E, sad, tko je dentlmen? To je čovjek koji se ne da u životu zafrkavati i koji živi uvijek na jednom nivou, gdje ne smije patiti ni od loše hrane, lošeg smještaja, koji ima standard da se još isplati egzis-

tirati. Mislim da svaki čovjek ima pravo da se boji starosti i staračkog doma, nekakvoga grdogo života. Ja još uvijek živim u svom stanu.

□ Kako provodite dan?

- Nastojim održavati kontakt s kole-

gama koji su me naslijedili na fakultetu i sastajem se s njima. Odlazim u [HAZU](#). Dosta čitam, pišem. Idem u biblioteke, knjižare, jer kad puno čitate, morate i nabavljati knjige. Moram priznati da bih želio još nešto krupno napisati. ●

In memoriam

Umro akademik Vladimir Ibler

U četvrtak, 30. travnja u Zagrebu je u 102. godini života umro [akademik](#) Vladimir Ibler, najstariji član Hrvatske akademije [znanosti](#) i [umjetnosti](#), istaknuti stručnjak za međunarodno pravo, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Rodio se u Zagrebu, 25. lipnja 1913. Studirao je pravo u Beogradu i Zagrebu, gdje je diplomirao 1937., a 1938. i doktorirao. Od 1937. do 1939. radio je kao odvjetnički i sudski pripravnik na Kotarskom i Okružnom sudu u Zagrebu i na Kotarskom sudu u Rabu. Od 1939. do 1947. bio je tajnik Industrijske komore u Zagrebu.

Sveučilišnu karijeru počeo je 1947. na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u zvanju asistenta za predmete Međunarodno javno pravo i Diplomatska povijest. Za privatnog do-

centa izabran je 1954. na predmetu Međunarodno javno pravo. Na katedri za međunarodno javno pravo izabran je za docenta 1957., 1961. za izvanrednog, a 1965. za redovnog profesora. Od 1969. do 1970., u vrijeme obilježavanja 300. obljetnice osnutka Sveučilišta u Zagrebu, bio je dekan Pravnog fakulteta. Umirovljen je 1983., a zatim je nastavio predavati na postdiplomskom studiju iz međunarodnih odnosa na Fakultetu političkih [znanosti](#) u Zagrebu te na postdiplomskom studiju iz prava mora na Pravnom fakultetu u Splitu. Za člana suradnika Akademije izabran je 1977., 1986. postao je izvanredni, a 1991. redoviti član [HAZU](#)-a.

Svojim znanstvenim i nastavnim djelovanjem [akademik](#) Ibler dao je izniman doprinos na području međunarodnog javnog prava i međunarodnih odnosa. Posebno se bavio svim bitnim temama s područja međunarodnog prava mora, kao i tematikom državnih granica, europske integracije, zaključivanja međudržavnih ugovora u svjetlu bečke kodifikacije, internacionalizacije rijeka jednostranim državnim aktima te različitim aspektima djelovanja UN-a. Njegova najvažnija djela su *Diplomatska historija 1814.-1871.* (1960.), *Sloboda mora* (1965.), *Međunarodni odnosi* (1971.), *Rječnik međunarodnog javnog prava* (1972.) te *Međunarodno pravo mora i Hrvatska* (2001.).

Tijekom sveučilišne karijere bio je korisnik stipendija za proučavanje međunarodnog prava na Academie de Droit International u Haagu (1949.), Institut universitaire de hautes etudes internationales u Ženevi (1954./55.), sveučilištima Harvard (Harvard Summer Seminar kod Henrya Kissingera, 1956.) i Columbia (School of Law, kod Philipa Jessupa, 1959./60.). Bio je gostujući predavač na Sveučilištu u Kielu (1969./70.), a pojedinačna predavanja održavao je na pravnim fakultetima u Torontu, Mainzu i Münchenu. Predavao je na postdiplomskim studijima u Beogradu, Ljubljani, Novom Sadu i Dubrovniku, postdiplomskom studiju iz međunarodnih odnosa na Fakultetu političkih [znanosti](#) u Zagrebu te postdiplomskom studiju iz prava mora na Pravnom fakultetu u Splitu. Gostujući predavač bio je na dodiplomskim studijima u Rijeci i Osijeku.

Kao stručnjak za međunarodno pravo bio je član diplomatskih izaslanstava na Generalnoj konferenciji UNESCO-a u Parizu 1951., diplomatskoj konferenciji za kodifikaciju međunarodnog ugovornog prava u Beču 1968. i Trećoj konferenciji UN-a o pravu mora (UN-CLOS III) od 1973. do 1982.

[Akademik](#) Vladimir Ibler aktivno se uključio u stvaranje samostalne Hrvatske i njezine diplomacije, pa je 1991. vodio edukativne tečajeve za hrvatske diplomate. Kasnije je predavao i na Diplomatskoj akademiji i bio član Diplomatske hrvatsko-slovenske komisije za uređenje graničnih pitanja 1995., Mješovite diplomatske komisije za uređenje graničnih pitanja između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije 1996. i Vladinog Savjeta za granice od 2001. Sudjelovao je i u izradi Pomorskog zakonika, donesenog 2004. Od 2002. do 2006. bio je voditelj projekta Jadranskog zavoda [HAZU](#)-a, *Prilagodba hrvatskog pomorskog zakonodavstva međunarodnim standardima i pravu EU*. U lipnju 2014. [akademik](#) Ibler bio je član hrvatskog izaslanstva na usmenoj raspravi pred Arbitražnim sudom o hrvatsko-slovenskom graničnog sporu u Haagu.

[Akademik](#) Vladimir Ibler odlikovan je 1998. Redom Danice hrvatske s likom Rudera Boškovića za osobite zasluge u [znanosti](#), 2008. Redom kneza Branimira s ogrlicom za osobit doprinos razvoju pravne misli u Hrvatskoj te aktivnu ulogu u formiranju međunarodno-pravnih stavova Hrvatske, a 2009. dobio je Državnu nagradu za [znanost](#) za životno djelo.